DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

De OOSTPOST verschijnt elken **Maandag** en **Donderdag**. De prijs voor den tweeden halven jaargang is ƒ 8.— rec.

Het abonnement geschiedt in eens vooruit voor dezen tweeden halven jaargang.

MAANDAG 6 OCTOBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

Advertentien met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 57. VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA. 1856.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN.

Van 27 September en 1ste October 1856, No. 78–79.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van *Nederlandsch-Indie* gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!

doet te weten:

dat Hij,

door den Koning gemagtigd zijnde tot wederinvoering der opiumpacht op Billiton;

lettende op de art. 29, 31, 33 en 58 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indie;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Gerekend van 1° Januarij 1857, in te trekken de publikatie van 15 Maart 1856 (staatsblad no. 22), houdende verbod van den invoer en het bezit van opium op Billiton en Onderhoorigheden,

Art. 2 Te bepalen dat ingaande met 1° Januarij 1857, het regt tot den verkoop van opium op Billiton en Onderhoorigheden ten voordeele van den lande zal worden verpacht.

Art. 3 Met dien dag op dat gewest van toepassing te verklaren het reglement voor de opiumpacht in de residentien Banka en Palembang (staatsblad 1855 no 71), zonder het daarbij behoorende additioneel artikel.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indie geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te *Buitenzorg*, den 24sten September 1856.

CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Sekretaris.

VAN DE GRAAFF.

(Staatsblad no. 59.)

Civiel Departement

BENOEMD:

Tot kommies op het bureau van den assistent-resident van Sintang (Borneo's Westkust), J. C. Knoop, thans die betrekking waarnemende.

Tot derden kommies bij de direktie der produkten en civiele magazijnen, de klerk bij die direktie J. F Veugen,

Goedgekeurd:

Dat door den Directeur der Kultures,

BIJ HET KADER DER LANDELIJKE INKOMSTEN EN KULTURES,

IS OVERGEPLAATST:

Uit de residentie Rembang naar de residentie Bantam, de kontroleur der derde klasse J. C. A. Scharff.

ZIJN GEPLAATST:

In de residentie Kadoe, de benoemde kontroleur der derde klasse mr. S. C. J. W. van Musschenbroek.

In de residentie Rembang, de benoemde kontroleur der derde klasse E. A. Halewijn.

In de residentie Madioen, de benoemde kontroleur der derde klasse G. R. Lucardie.

(*Voor het land.*) De Resident van Soerabaya maakt bij deze bekend, dat op Donderdag den 14 Oktober 1856, des morgens ten 9 ure, eene openbare uitbesteding zal worden gehouden, voor den *onverwijlden* overvoer van Bandjermassing naar het Eiland Onrust, van 1000 ton steenkolen, en zulks op de voorwaarden, vermeld in de advertentie van den Direkteur der Produkten en Civiele Magazijnen, dd. 26 September jl, geinsereerd in de *Javasche Courant*, van den 27 September daaraanvolgende N° 78.

Gegadigden worden verzocht, hunne inschijvings billetten vóór of uiterlijk op den dag der uitbesteding in te dienen, en daarbij in persoon dan wel bij gemagtigden tegenwoordig te zijn.

SOERABAYA, *De Resident voornoemd.*
3 October 1856. VREEDE BIK.

(*Voor de policie.*) De ondergeteekende herhaaldelijk klagten bekomen hebbende, over het harde rijden en rennen van sommige wagens en ruiters, waardoor somwijlen de passage voor voetgangers over den publieken weg en de openbare pleinen met ongelukken zoo niet met levensgevaar bedreigd wordt, zoo acht hij zich verpligt, de gemeente te herinneren aan het bepaalde bij staatsblad 1853 no. 100, Art. 1, waarbij het verboden is, op den openbaren weg harder te rijden dan in matigen draf of handgalop; zullende ten strengste worden toegezien op de overtreders dezer verbodsbepaling, en, zonder aanzien van personen, op hen worden toegepast de bij art. 18 van evengemeld staatsblad bedreigde straf, bestaande in ƒ 5 tot ƒ 100.— boete of acht dagen gevangenis.

SOERABAYA, *De Assistent Resident*,
4 October 1856. P. SWERVER.

(*Voor het land*). Debiteuren aan het vendu-kantoor te Soerabaya over de maand Junij ll., welke nog achterlijk zijn in de voldoening hunner schulden, worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering daarvan uiterlijk op Ultimo dezer zal moeten plaats hebben, indien zij zich tegen geregtelijke vervolging willen vrijwaren.

SOERABAYA, *De Super-Intendant van gemeld-kantoor*,
1 *October* 1856. J. J. MODDERMAN.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op Dingsdag den 7den October.

Voor de woning van den deurwaarder bij den Raad van Justitie Damwijk in de stad. — En voor de woning van den kapitein Bruijn, in het officiers kampement no. 28.

Op Woensdag den 8sten October.

In de Kampoong Baroe.

En des avonds in de Societeit Concordia van Boekwerken.

Op Donderdag den 9den October.

Voor het sterfhuis van wijlen den heer W. von Franquemont te Bibis.

Op Vrijdag den 10sten October.

Te Pekalongan.

Soerabaya, den 6den October 1856.

— Men leest in de *Jav. Cour.* dd. 1 October No. 79,

Van gouvernements wege zijn te Magelang uitbesteed:

1o. de levering van de navolgende benoodigdheden in de residentie Kadoe, als:

Gras en padi voor de paarden der djaijang-sekars en van de posterijen, gedurende 1857, tegen betaling van 25 duiten per ration;

Rijst voor het korps pradjoerits, gedurende 1857 tegen betaling van ƒ 4:50 de pikol;

Stroogeldzakken, gedurende 1857, tegen betaling van ƒ 1: — per 100 stuks;

Kleine djatiehouten indigokisten, gedurende 1857 en 1858, tegen betaling van ƒ 4: — per kist;

Voeding voor de gevangenen en kettinggangers, daaronder begrepen de benoodigde olie ter verlichting der gevangenissen, gedurende 1857, tegen betaling van 10 duiten per man daags; en

2o. het transport van indigo uit den oogst van 1857 en 1858 van Magelang naar Samarang, tegen betaling van ƒ 1:110 per 100 pd.

BILLITON. — Gedurende de maand Julij en Augustus regende het hier dagelijks. De hierdoor ontstane overstroomingen veroorzaakten veel schade aan wegen en bruggen. De bevolking hield zich bezig met die weder in orde te brengen.

De regens belemmerden het aanleggen van nieuwe ladangs.

De rijst werd verkocht tegen ƒ 4:60 de pikol.

HOE MEN VERHOOGING VAN TRACTEMENT ONTVANGT.

(EEN WENK VOOR STAATS-AMBTENAREN.)

(*Vervolg en slot*).

Men zou zich echter vergissen als men meende dat hij werkelijk in de bus werd gestoken. Hij werd verscheurd, en de fragmenten aan de vier winden vertrouwd. Maar men vergist zich evenzeer als men meent dat van Prop genoeg meende gedaan te hebben. Hij spoedde zich naar het kantoor, zocht een extra fijn velletje postpapier en schreef.

Aan Zijne Excellentie, den heer Minister van Financien, Ridder van verschillende orders enz. enz. enz.

Excellentie!

Vergeef goedgunstig als een lager ambtenaar zich onmiddelijk tot u wendt en daarbij de bekende vormen en wegen niet in acht neemt. De ondergeteekende is sedert 20 jaren ontvanger op een tractement van 500 gulden. Meermalen verzocht hij eerbiedig verhooging van tractement, maar vergeefs en hij moet dus gelooven dat men zijn werk voldoende betaald acht. De ondergeteekende is met deze meening te vreden en zou verder gezwegen hebben, indien verschil van gevoelen, in dit opzigt, met zijne huisvrouw, hem niet tot spreken dwong. Die huisvrouw is goed, maar kwelt hem sedert 15 jaren om meer weekgeld. Tot nu toe heeft hij haar weten te sussen, maar sedert eenige dagen vormde zij een plan, dat hem angst baart.

Zij heeft zich in 't hoofd gezet om persoonlijk en mondeling, vergezeld van onze vijf kinderen, Uwe Excellentie om verhooging van tractement te vragen en daar de hevige aard dier vrouw en moeder haar ligt kon verleiden tot onbetamelijke uitdrukkingen, voor wier gevolgen de ondergeteekende onschuldig zou moeten boeten, zoo nadert hij Uwe Excellentie niet met de bede om tractementsverhooging, maar met het nederig doch dringend verzoek om het ingeliggend muntbiljet á ƒ 10 door Uwe Excellentie's secretaris in een couvert te doen sluiten, dat van Uwer Exc. zegel te voorzien, en zoo het hem toe te zenden.

Op die wijze hoopt hij zijne vrouw van haar onberaden plan terug te brengen en de huiselijke rust te bewaren. Zij zal toch daarin eene tijdelijke toelage zien en op eene tweede wachten.

De ondergeteekende hoopt dat Uwe Exc. niet bij ondervinding zal weten wat *vrouwelijke* oppositie beteekent, maar evenzeer hoop ik dat deze eenvoudige regelen U daarvan eenig denkbeeld geven.

Bij voorbaat verzekert de ondergeteekende Uwe Excellentie van zijn warmsten dank en van den getrouwen dienstijver, waarmede hij leeft en sterft, die zich met de meeste achting noemt,

VAN PROP,
Rijksontvanger.

Niet zonder schroom werd deze brief geschreven en eene zucht vergezelde het muntbiljet, toen het in het couvert van den brief verdween. Ja, als het schijnsel der gas-lantaarn, die den toegang van het postkantoor verlichtte, niet bedriegelijk is geweest, dan dreef er een traan in des ontvangers oogen.

Nadat de post zich tot de verzending van dit origineel verzoekschrift had geleend, verkeerde van Prop dagelijks in angstige spanning. Zijne vrouw dit bemerkende, lachte hem uit en kon maar niet begrijpen hoe een ambtenaar zóó beangst kon zijn, na de verzending van een zoo alledaagsch verzoekschrift. Ach, zij wist niet wat haar echtvriend gewaagd had!

Nieuwjaar was voorbij en er kwam geen antwoord uit de residentie en vrouwe van Prop maakte zich in ernst gereed tot de reis, terwijl de ontvanger dag bij dag vermagerde. Elken dag liep hij stilletjes naar den post om zelf den brief, inhoudende het muntbiljet, in ontvangst te nemen. Vergeefs! Allerlei gedachten spookten er in zijn hoofd om. Zou ook een ondergeschikt ambtenaar zijn brief hebben benaderd, zou hij verloren zijn geraakt?....

Reeds was de reis op overmorgen bepaald en het huisgezin zat in diepen rouw ter neder.

De post! riep eensklaps Rosientje. Als de wind snelde de ontvanger naar de deur, ontving een brief, opende dien, en — vijf muntbilletten á ƒ 10 elk, zegge vijftig gulden!

Van Prop verbleekte van vreugde en alles danste voor zijn oogen, maar wacht, staat er niet iets te lezen in den

PALEMBANG. — Op de hoofdplaats dezer residentie werden, gedurende de maand Augustus onder anderen, uit de binnenlanden aangevoerd:

6647 pikols rijst, 3903 pikols padie, 56 pikols kapas, 161 pikols getah karet, 50 pikols getah pertja, 15 thails stofgoud.

De prijs der rijst was aldaar gemiddeld *f* 4: — de pikol.

In de Babattan, divisie Kommering-Ilier, waren uitgestrekte rawangs of moerasgronden bezaaid met padie, die goed opkwam.

De vele regens gedurende de maand Julij hadden de rivieren in de Lematang-Ilier zeer doen zwellen, waardoor de te veld staande kapas veel heeft geleden en er weinig hoop op eenen goeden oogst bestond. Ook in de andere afdeelingen was men voor eenen slechten oogst van dat artikel bevreesd.

Te Tebing Tingie werd eene nieuw hangbrug, van 368 voeten lang, voor de communicatie geopend.

Te Sabaleh, divisie Ilieran Banjoeassin, werd een man en tusschen de doessons Dano Rata en Dano Tampang, (Lematang-Ilier) een jongeling door krokodillen weggesleept.

In de Rawas was men ijverig bezig met het bewerken der ladangs.

Te Lahat was de handel vrij levendig; vele Passumahers kwamen derwaarts ten handel.

— Men leest in des *Java-Bode* dd. 1 October No. 79.

Op Zaturdag avond ll. zijn aan een onderofficier der Marine, die het Cirque Européen bezocht en zich daarna naar de Bazar Senin begeven had, in de nabijheid van dien Bazar, door een gewezen kettingganger, Sewet genaamd, die zich bij hem tot zeker einde had opgedrongen en bij een warong deed wachten, uit zijnen zak een som van *f* 407.—, recepis en een zijden zakdoek ontvreemd geworden. Die onderofficier, den weg naar Batavia niet kennende, riep de hulp in van een inlandsche ronda om hem dien te wijzen en bespeurde eerst zijn verlies, toen hij deze daarvoor wilde beloonen. Teruggekeerd naar de plaats, alwaar hij gewacht had, was Sewet zoo vermetel, zich, daar ook te vertoonen en kwanswijze onder het zoeken den gestolen zakdoek op te rapen en toe te reiken. De onderofficier herkende hem dadelijk en de ronda, die hem ook zeer goed scheen te kennen, nam hem gevangen. Hij ontkende echter den diefstal.

NEDERLAND

— In den nacht van 15 dezer is uit 's Gravenstein te Leiden ontvlugt zekere J. Putting, die thans wegens vervalsching van coupons gevangen zat. Reeds vroeger was hij te Amsterdam uit de cellulaire gevangenis gebroken. Het is hem gelukt, om in de zoldering van zijn vertrek met een kram uit zijne krib in een 2 duims eiken deel twee doorsnijdingen, en zoo een luik te maken, en telkens de reten met brood te stoppen, opdat de cipier niets merken zou. Op een zolder uitgekomen, heeft hij däár insgelijks een luik gemaakt in het beschoten dak, en zich, aan de zijde, waar geen schildwacht staat, aan een kunstig uit zijn beddelaken vervaardigd touw, en verder touw van schalen, die op dien zolder hingen, laten afzakken. Hij moet, als men 't hoogst gebrekkig gereedschap in aanmerking neemt, verscheiden weken hieraan hebben gewerkt.

— Den 14 dezer werd bij de Arrondiss. Regtbank te Amsterdam eene niet alledaagsche zaak behandeld. Zekere M. stond namelijk te regt ter zake van, zonder daartoe geregtigd te zijn, eerewacht der schutterij aan het paleis op den Dam van 5 op 6 April ll. te hebben waargenomen, voorgevende te zijn zekere W. B., lid der schutterij aldaar en bij die gelegenheid, hoezeer daartoe niet geregtigd zijnde, de wapens en kleeding der schutterij alhier te hebben gedragen. Nadat de kapitein en de sergeant-majoor van de eerewacht als getuigen waren gehoord, werd de bekl. ondervraagd, die opgaf zoo gehandeld te hebben op verzoek van W. B., en daarin zooveel kwaad niet te hebben gezien. Het O. M., waargenomen door den substituut-officier Mr. W. H. J. Jolles, requireerde daarop, op grond van art. 259 C. P., eene cellulaire gevangenis-straf van drie maanden. De Regtbank heeft daarna beraadslaagd en uitspraak gedaan, den bekl. veroordeeld tot drie dagen cellulaire gevangenzetting op grond van verzachtende omstandigheden.

Zuid Sleen, 13 Julij. Eene vreemde vrouw kwam dezer dagen te S. in een huis, waar een kind eensklaps hevig ongesteld werd. Eenige vrouwen, die het kind kort daarna zagen, verkeerden in den waan, dat het behekst zoude zijn, ten gevolge waarvan zij overeenkwamen om gemelde vreemdelinge de vuurproef te laten ondergaan. Naar men ons zegt, is zij vrij erg mishandeld. Door angst gedreven, wegens de folteringen, was zij genoodzaakt te bekennen dat het kind behekst was, ter voorkoming van verdere ongelukken. Naar men verneemt, hebben de schuldigen reeds alles bekend, zoodat zij vermoedelijk door een regterlijk vonnis overtuigd zullen worden, dat de heksen in hun brein bestaan.

ENGELAND

— De graaf van Stanhope heeft den 18 dezer de aandacht van het Hoogerhuis gevestigd op de groote gebreken van het bestaande strafstelsel, bepaaldelijk van het op vrije voeten laten van veroordeelde misdadigers, onder toezigt der regering, nadat zij slechts eene korte gevangenis straf ondergaan hebben. Hij meende, dat de ondervinding reeds genoegzaam had aangetoond, dat die veroordeelden niet in staat waren om naar behooren werk te vinden, en dat bij gevolg hunne vrijlating niet aan het doel beantwoordde en voor de maatschappij hoogst gevaarlijk bleef. Naar zijne overtuiging, zou men tot het deportatie-stelsel moeten terugkeeren, en, nademaal de veroordeelden niet naar de koloniën gezonden konden worden, zonder dat deze daarin bewilligden, zou men bedacht moeten zijn op eene nieuwe strafkolonie. Daartoe achtte hij West-Australie en Moreton-baai geschikt. Vele andere leden van het Huis hebben met den spreker ingestemd ten aanzien van de noodzakelijkheid eener verandering van den tegenwoordigen staat van zaken; onder anderen ook lord Campbell, die aanmerkte, dat de regter thans bij het uitspreken van een vonnis niet weet, tot welke straf hij eigenlijk een misdadiger veroordeelt. Ten slotte heeft graaf Stanhope aangekondigd, dat hij eerlang een voorstel zou doen, om de zaak door eene commissie bepaaldelijk te doen onderzoeken.

— De bisschop van Oxford heeft den 9 Mei jl. in het huis der Lords een voorstel gedaan om door eene commissie te doen onderzoeken, of het wel goed is, dat de doodvonnissen ten aanschouwe van het publiek worden uitgevoerd. De genoemde kerkvoogd heeft bij die gelegenheid de gewigtige bedenkingen herhaald, welke reeds menigwerf tegen die wijze van strafoefening zijn ontwikkeld, en bijgebragt, dat sedert eenige jaren in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika en Pruissen de doodvonnissen niet in het publiek, maar in tegenwoordigheid van daartoe aangewezen beambten worden uitgevoerd, en wel met inachtneming van zoodanige bepalingen, dat ook het publiek de zekerheid bekomt, dat de veroordeelde misdadiger werkelijk zijn vonnis ondergaat. Hij voegde er bij, dat deze wijze van strafoefening althans in Noord-Amerika zoo zeer aan het doel beantwoordt, dat ook de vroegere tegenstanders nu niet meer tot de publieke executie zouden willen terugkeeren, alsmede dat thans in Beijeren eene wet aanhangig is, om däár die verandering in te voeren. Eenige redenaars bestreden het voorstel, hoofdzakelijk daarom, dewijl bij geheime doodstraffen het publiek soms niet zou willen gelooven, dat zij voltrokken waren, Nadat de markies van Lansdowne, van den kant der bewindslieden, zich echter niet ongunstig omtrent het voorstel verklaard had, is tot de benoeming eener commissie besloten.

AANGEKOMEN PASSAGIERS UIT O. I.

in TEXEL, in Julij 1856.

9 Julij Per het schip *Prins Frederik der Nederlanden*, kapt. Rotgans, van Batavia, de kapitein der infanterie E. Pauw en echtgenoot, de officier van gezondheid C. J. Serlé, de officier van gezondheid J. van Elk en dochtertje, de kolonel le Bron de Vexela en twee kinderen, de heer Vosmaer en twee kinderen, de jonge heer H. Schlenker, de jonge heer P. Molenaar.

12 Julij. Per Generaal Michiels, kapt. de Wilde, van Batavia, de heer P. G. H. C. baron de Vicq de Cumptich, gepens. majoor van het O. I. leger en een bediende, de heer J. A. Vriesman.

16 Julij, Per *Souburg*, kapt. Evers, van Banjoewangie, de heer J. H de Waal, oud-secretaris van financiën, echtgenoot en 3 kinderen.

19 Julij. Per *Nederland*. kapt. Huidekoper, van Batavia, de kolonel A. C. van Braam Houkgeest, de overste M. Nordman, de jonge heeren A. E. van der Meulen, F. L. en G. G. Wittenrood, mevrouw S. G, Pen, mevrouw M. C. M. Pen en de jonge heer G. L. J. Pen, mevrouw J. A. Göring, drie kinderen en eene vrouwelijke bediende, mejufvrouwen S. E. Söhngen en M. C. Bölke-

in HELLEVOETSLUIS, in Julij 1856.

Van Batavia, per het Nederl. fregat *Ouderkerk aan den Amstel*, kapt. D. H. Kramer, luit.-kol. Andriessen, echtgenoote en drie kinderen.

Van Batavia, per het Nederl. barkschip *Louisa Jacoba Johanna*, kapt. B. C. Deurholt, de WelEd. heer F. L. Reuter, gepensioneerd assistent-resident, deWelEd heer Bieler, kapt. der infanterie en zoon, de welEd. heer C. J. Wienecke offic. van gezondheid 2e kl., te Hastings in het Engelsch kanaal gedebarqueerd, de WelEd. heer G. J. H. B. Schreuder, gepens. ritmeester en 2 gepasporteerde militairen.

in BROUWERSHAVEN, in Julij 1856.

9 Julij. Per Bezoeki, kapt. A. Schaap, Jonkh. C. L J. van Hoogendorp en echtgenoot, maj. der infant. C. van Steijn van Hensbroek en echtgenoot, maj. der infant. F. Engelenburg, echtgenoot en twee kinderen. kapitein der infant. W. Stuurman en kind, mevrouw A. J. Boers, jongen heer D. van Gelder, jonge jufvrouw F. Uhlenbeck, twee gepasporteerde militairen en twee Javaansche vrouwelijke bedienden.

11 Julij. Per. 't schip, *Zalt-Bommel*. kapt. C. J. Juta, de heer J. W. Oosterhout, kapt. der O. I. militaire administratie, de heer E. E. van Lawick van Pabst, le luit. der O. I. kavalerie, van af de Kaap de Goede Hoop, de heer C. C. J. Rotze.

12 Julij. Per schip *Gertrude*, kapt. J. Lourens, WelE. heer van Dijck, adsistent resident met echtgenoot en 4 kinderen. WelE. heer de Brauw, maj. bij het O. I. leger, de Prins Aquasie Boachi, ingeneur bij de mijnwerken, mevrouw Bapatille, de jonge heer Boon van Ostade.

19 Julij. Per schip *Fop Smit*, kapt. Swart, van Australië, *Via Batavia*, de de WelEd. heer O. Gerke, van Batavia; de WelEd. Gestr. heer R. H. Tideman, luit. ter zee le kl. Ned. mar. id. P. H. J. van Es, offic. van Adm. 2e kl. Ned. mar. de heer C. W. F. Grust, O. I. Ambtenaar 2e kl., de heer J. H. van Bondijk Bastiaanse, ambtenaar bij de koffijkultuur, mejufv. S. G. Bastiaanse, van de Kaap de Goede Hoop, (Simonsbaai), de heer A. Drew, kolonel bij de Eng. marine met echtgenoote, vier kinderen en eene dienstbode, de heer Willmat, particulier, de heeren Earle, Teilden behoorende tot de jagers der Britsche armee, benevens een militair genaamd Fish.

VERTROKKEN PASSAGIERS NAAR O. I.

Uit TEXEL. in Julij 1856.

14 Julij. Per *Willem de Clercq*, kapt. P. Ouwehand, naar Sourabaija, de heer H. B. van Hees.

16 Julij. Per *Mentor*, kapt. Zijlstra, naar Sourabaija, de heer W. Stapper.

21 Julij. Per *Julie Claire*, kapt. van Oosteroom, naar Batavia, predikant J, Verff en echtgenoot, mevrouw H. Goedzee. de heer J. C. Spengler, de heer C. J. Morel, de heer B. J. Moerkoert, de heer C. L. Jacobson, de heer W. T. Fabritius, eene vrouwelijke Javaansche bediende.

29 Julij. Per *Willemina en Clara*, kapt. de Wijn, naar Batavia. de heer predikant B. Braams, de heer predikant C. G, S. Hegeman, echtgenoot en 6 kinderen, mevrouw Herderschee en dochter, en mejufvrouw Haak.

29 Julij. Per *Java's Welvaren*, kapt. de Veer, naar Batavia, de heer F. Hasselman, mevrouw Bras, jonge jufvrouw Bras.

2 Aug. Per. *Australië*, kapt. Jochems, naar Batavia, mevrouw Ottenhoff von Franquemont met vijf kinderen, twee dames Ottenhoff en vrouwelijke Javaansche bediende, mevrouw Mulock Houwer Sijrier en zoon.

uit HELLEVOETSLUIS, in Julij 1856.

Per het Nederl. bark *Elshout*, kapt. E. T. Bonjer, den heer De Bruin, echtgenoote en 4 dochters, den WelEd. Gestr. heer A. Wilkens, kapt. der Infanterie.

Geëmbarqueerd aan boord het hier zeilklaar liggende Nederl. barkschip *Constancia*, kapt. E. Vonck, de heer J. L. Verhoef en echtgenoot, van der Smichts en echtgenoote, H. J. Tendeloo, H. van der Eckeriche, Duivenwiel, mejufvr. C. J. Stil.

ADVERTENTIEN.

brief, die zulk een kostbaar geschenk bevatte?

Gewis en wel dit:

— Den rijksontvanger van Prop is van heden af een traktementsverhooging van honderd gulden toegezegd.

Groote tranen biggelden over des ambtenaars ingevallen wangen; maar.... er stond nog meer in den brief! De minister, ongehoord feit in het levensboek van Van Prop, had aan den voet van den brief eigenhandig dit geschreven:

Heer ontvanger!

Hierbij het muntbillet terug, dat gij mij zoo goed vertrouwend hebt gezonden en uit dank, dat gij mij bewaard hebt voor eene visite van uwe heldhaftige vrouw, voeg ik er nog vier van gelijke grootte bij.

Uw toegenegen

T.

Nu was de jubel groot en zelf zijn vrouw wrokte niet, toen hij haar zijn list openbaarde.

De vrede was hersteld en toen de rijksontvanger den weg van alle rijksontvangers ging, weende Rosientje zilte tranen op zijn graf.

HET GENEESMIDDEL DER ARMOEDE.

Staathuishoudkunde! Een lang woord, en niet mooi. Maar dit behoeft ook niet. Gij zult toch wel eens iemand ontmoet hebben, die geen aangenaam uiterlijk had, terwijl gij naderhand zeer blijde waart zijne kennis gemaakt te hebben? — Zoo is het ook hier; maken wij dan kennis met de Staathuishoudkunde. Daar komt iets in van Staat, en huishouden, en kennen. — Ja, men moet leeren *kennen* het *huishouden* van den *staat*.

De millioenen menschen, die de aarde bewonen, zijn verdeeld in verschillende huishoudens of gezinnen, die men volken of staten noemt. Al die gezinnen verschillen aanmerkelijk in taal, in uiterlijk, in zeden en gewoonten ens.; maar er zijn toch eenige zaken die bij allen volkomen dezelfde zijn, en onder anderen dit, dat zij door arbeiden moeten leven.

Hoe dit het best geschiedt, leert de Staathuishoudkunde — en dat is bij allen een.

Gaan wij onder al die huishoudens nu datgene na, waartoe wij behooren: het huishouden der Nederlanders. — Hoe veel zijn wij? Ruim drie millioen. Elk van die drie millioen moet bestaan door vruchten van arbeid. Elk moet voedsel hebben, kleeding, woning, en buitendien nog huisraad, boeken, werktuigen, en eene menigte andere zaken die alle door arbeid moeten verkregen worden. Naarmate wij die meer hebben, is er meer of minder welvaart; daartoe zijn er landbouwers, fabriekanten, werklieden, handelaars, terwijl al die soorten van arbeid weder in menige onderdeelen verdeeld zijn.

Om nu *gemakkelijker* te arbeiden, gebruiken zij werktuigen, b. v. spaden, stoommachines, telegrafen, dorschmachines, en om *beter* te kunnen arbeiden en meer vruchten te verkrijgen, hebben zij den grooten arbeid verdeeld, zoodat elk maar een bepaald soort van arbeid verrigt; hierdoor kan men zijn eigen taak telkens beter leeren, weer nieuw uitvindingen doen enz.

Om de vruchten van den arbeid beter te kunnen *verruilen*, hebben zij een vast tusschenruilmiddel uitgedacht: het goud en zilver als geld, en buitendien ook wissels en ander handelspapier: en banken en andere crediet-instellingen, om voorschotten te doen aan de arbeiders.

Om met *gerustheid* te kunnen arbeiden, hebben zij een leger, om tegen mogelijke vijanden te beschermen, een wetboek om den eigendom te beveiligen, en regtbanken om die wetten te handhaven. Om den grond te beveiligen en dus beter op den grond te arbeiden, hebben zij dijken, waterschappen enz., en voor dat alles weder bijzondere be-

VENDUTIE

Op Vrijdag den 17den October 1856.

In de pakhuizen van den Heeren P. KERVEL & Co., door D. D. VAN BOECKHOLTZ, ter opruiming van een factuur, van eene PARTIJ KOFFIJ- en THEE-SERVIEZEN, waarlooze witte PORCEINEN BORDEN, SLABAKKEN, VRUCHTEN-SCHALEN, LIJNWADEN, een kist min of meer beschadigde % CALICOTS, puike EAU DE COLOGNE, exquise RHIJNWIJN, BIER, en wat te voorschijn gebragt zal worden. (1007)

VENDUTIE.

Op Dingsdag den 7den October 1856,

Zullen, voor het huis van den Heer C. F. DAMWYK, worden verkocht, ten behoeve des boedels, van wijlen SAID HADIE BIN SALIM BIN SALEH, TIEN GROOTE PAKKEN ZIJDEN GAREN en DRIE en VEERTIG PAKKEN DIVERSE MESSEN.

De Secretaris der Weeskamer,

(533) PLOEGMAN.

VENDUTIE.

Op Woensdag den 8sten October 1856,

Zal in de kampoong *Baroe* alhier worden verkocht een zesde aandeel van het schip *NAWAN ELJOESOER*, van wijlen SECH MOHAMAT BIN ABDULLA BANAMA.

(564) SECH SALEH BIN ABDULLA SABAYA.

VENDUTIE.

Op Woensdag den 8sten October a. s.,

in de *kampoong Baroe*, van een ERF met het daarop staande STEENEN met PANNEN GEDEKT HUIS, gelegen aldaar en toebehoorende aan SECH SALIM BIN ABDULLA ALGABNOEK.

SAID MOESTAFA BIN MOHAMAT

(547) BIN GITEBIN.

BOEKENVENDUTIE.

Op Woensdag den 8sten October 1856

des avonds ten 7 ure.

Zullen door de ondergeteekenden in de zaal der SOCIETEIT CONCORDIA, verkooping worden gehouden van eene belangrijke verzameling van **BOEKWERKEN**, uit alle vakken van wetenschap en smaak.

(530) E. FUHRI & CO.

De CATALOGUS wordt heden met deze Courant verzonden en is op franco aanvrage gratis verkrijgbaar.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilend en tot den overvoer van Passagiers uitmuntend ingerigt Nederlandsch barkschip *SARA ALIDA MARIA*, kapitein TEEKELENBURG, hebbende een' geëxamineerden Scheeps-doctor aan boord en zal vermoedelijk tegen het einde van *October* e. k. tot vertrek gereed zijn.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen bij den Gezagvoerder in het *Hotel Montoft*, dan wel bij

De Agenten,

(537) FRASER EATON & CO.

Passage of Kajuits vracht naar London, per het Engelsche schip *CORNUBIA*, kapitein ELLISON, te bevragen bij

De Agenten,

(519) FRASER EATON & CO.

BEKENDMAKING.

Ten kantore van den ondergeteekende is aangebragt per stoomschip *AMBON*, uit de MOLUCCOS.

B. A. een kist inhoudende.

1 KINDERWAGENTJE.

Per Stoomschip *PADANG*, van SAMARANG of BATAVIA.

Een KIST, adres M. FLORIS.

Bovenstaande goederen zijn tegen betaling der vracht en de kosten dezer annonce, te bekomen bij

(525) W. CORES DE VRIES.

Bij fatsoenlijke ingezetenen bestaat gelegenheid voor een of twee COMMENSALEN. Adres bij de uitgevers dezer. (554)

VERLOREN

Een jonge New-Founland HOND, zwart met witte borst en één witte poot. Hij die denzelven terug brengt bij J. LLOYD & Co, op de *Kalimaas*, kan op eene goede belooning rekenen. (555)

P. H. ANTEN, Horologiemaker is verhuisd naar de Boomstraat ten huize van den Heer J. H. ROSEMEIER. (558)

De Stads-vroedmeesteres D. H. FAGNOTTI is verhuisd naar de *Boomstraat* en woont thans in het huis vroeger door den heer GERSOM als toko gebezigd.

(542)

SOCIETEIT CONCORDIA.

THE DANSANT.

Op Donderdag den 9den October 1856.

Namens de Directie,

De Secretaris,

(548) GROLMAN.

PAS ONTVANGEN.

Bijzonder VERSCHE ZOETEMELKSCHE en LEIDSCHE KAAS, groote HAMMEN, SELTZERWATER, op halve kruiken, puike BOTER, PORTWIJN, op halve flesschen, MARASCHINO, MUSCAAT WIJN en VINAIGRE à L'ESTRACON.

(559) **GEBR. van DELDEN.**

SIMPANGSCHE APOTHEEK

VERSCHE.

GROENTEN ZADEN.

(556) A. J. SMITT.

PAS ONTVANGEN.

in het Heeren Mode Magazijn

VAN

G. L. VAN DER ELST.

STROOHOEDEN, witte en gekleurde,
GIBUSHOEDEN (laag model),
HANDSCHOENEN, heeren glacé,
OVERSCHOENEN van gomelastique,
REISTASSCHEN,
BORSTROKKEN gebreide,
ONDERBROEKEN. Idem zijden,
HEEREN SOKKEN, groote. Als ook:

Eenige GARNITUREN, voor zee-officieren en een Partijtje Mooije OPERA COLS. (557)

VERSCHE ZOETEMELKSCHE- EDAMMER, en LEIDSCHE KAAS.

PUIKE HARING.

» ENGELSCHE BOKKING.

» STOK- en LENGVISCH in blikken.

» SAUCIJS de BOLOGNE.

DIVERSE GEDROOGDE VRUCHTEN, in Stopflesschen en in kistjes.

DAMES ARTIKELEN, PROVISIEN, DRANKEN, enz. enz., bij

(563) **DE STURLER & CO.**

TE HUUR

Een HUIS met verdieping te Toemengoengan, *Simpangsche Weg*, en een BOVEN HUIS in de stad. Te bevragen bij

(560) EEKHOUT.

TE KOOP

Een HUIS. Adres

(544) E. VAN DER HOFF, qq.

PAS ONTVANGEN,

PUIKE

MANILLA CIGAREN N°. 2

à *f* 45.— rec. per mille. Bij

(551) S. H. WANDERS.

WISSELS OP LONDON,

(552) Wm. MATHIEU & CO.

PAS ONTVANGEN.

Een fraai factuur diverse *Zwarte*, *Witte* en *Gecouleurde Satijnen* en *Zijden Gebrocheerde* en *Gemoireerde* DASJES (OPERA-COLS), tot bijzonder goedkoopen prijs.

Een groot assortiment DAMES KNOOPDOEKJES (FICHUS) in alle couleuren, bijzonder goedkoop.

Diverse couleuren ZIJDEN FLUWEEL.

Bijzonder *Zware Zwarte Gebrocheerde* ZIJDE.

Bij (550) **MARTENS & CO.**

---

palingen. Men ziet dus dat dat alles dient om allen gezamenlijk beter te arbeiden. — Maar om al die zaken te kunnen onderhouden, is er geld noodig; dit wordt door allen gezamenlijk opgebragt door belastingen, op verschillende wijzen.

Doch wij moeten op nog meer zaken letten.

De drie millioen worden niet enkel verdeeld in kooplieden, landbouwers en verdere arbeiders. Een gedeelte der ingezetenen hebben reeds veel gearbeid, en daardoor genoeg opgespaard, om verder niet meer behoeven te arbeiden; of hebben van hunne ouders reeds ontvangen hetgeen deze door hunnen arbeid hadden voortgebragt: — dat zijn de *kapitalisten*, welke die bewaarde arbeidsvruchten (het kapitaal) aan anderen verhuren, en alzoo zelve niet arbeiden als de overigen.

Ook is er een gedeelte der drie milioen, ongeveer 4 à 500,000, wat meer of minder, die niets hebben opgespaard, en die ook niet arbeiden, omdat zij te zwak, te dom of ook wel te lui zijn om te arbeiden, of omdat zij geen arbeid kunnen vinden enz.; dit zijn de *armen*. Deze kunnen dus door eigen arbeid niet bestaan, en bestaan dus door de vrucht van den arbeid van anderen, die hen, of vrijwillig of door belastingen, gegeven worden; — dit is de *bedeeling*, waarvan de gelden bij ons gedeeltelijk gevonden worden uit vrijwillige giften, gedeeltelijk uit gedwongen heffingen.

En hoe dat alles nu op elkander werkt en terugwerkt, hoe elk dier zaken, handel, credietwezen, munten, belastingen, bedeeling enz., moet bestuurd worden, om niet nadeelig op de anderen te werken: — in één woord, hoe de groote arbeid van het huishouden plaats vindt, dat leert ons de Staatbuishoudkunde.

Zij leert hoe de arbeid het voordeeligst worde aangewend, welke hinderpalen hier en daar in den weg staan, door welke middelen b. v. de belastingen het best geheven worden, zonder den bijzonderen arbeid te benadeelen enz., en zoo zal, naarmate de regels van den arbeid meer bekend en begrepen worden, de arbeid der drie millioen die het Nederlandsche volk uitmaken, ook beter en gemakkelijker gaan, en zullen ook de 400,000 die er nu van verstoken zijn, daaraan deel kunnen nemen, en meerder welvaart ondervinden; de gebrekkelijkenden zullen door hunnen arbeid het benoodigde kunnen verkrijgen; met andere woorden, de Armoede zal gaandeweg verdwijnen. Ziedaar reeds, hoe de Staathuishoudkunde een middel is, om het groote doel der Christelijke liefde te bereiken.

— Maar is het niet roekeloos om te zeggen dat de armoede verdwijnen kan? Er zijn immers altijd armen geweest, en in den Bijbel wordt immers gezegd, dat er altijd armoede zijn zal?

Wat is armoede?

— Wel, een toestand van ontberingen, waarin de mensch moet leeren tevreden zijn met zijn stand, hoe laag die ook zij — en waardoor hij zijne hoop leert vestigen op het toekomstige leven, hoe meer hij ziet dat hij van de aardsche genietingen verstoken is.

Zeer goed; dat is de armoede, b. v. in eene verhandeling *over de nietigheid der aardsche goederen*, of in een roman, — dat is de invloed der armoede op een gedeelte van den mensch, namelijk zijn gemoed. Maar zien wij nu, wat de armoede werkelijk is, en beschouwd met betrekking tot den mensch in zijn geheel, namelijk ligchaam en ziel.

(*Vervolg hierna.*)

AANGEKOMEN PERSONEN.

24 Sept. R. J. Kouthoofd, van Modjokerto. — 25 Sept. G. P. Giltay en E. P. Pohl, van Pasoeroean. — 26 Sept. J. A. Hofstede, van Rembang; J. A. MacLennan, van Pasoeroean. — 27 Sept. W. F. Soute, van Ngawie; S. Warlaun, van Macassar; R. M. Pereira, van Pasoeroean. — 29. Sept. J. A. Schultz, van Rembang; J. A. A. Nicolai en E. P. Jaroschka Pohl, van Modjokerto; J. A. Stewart, van Toeban. — J. Even, van Modjokerto; J. de Kosta, van Kedirie; Mej. E. Martens, en A. Ledeboer, van Pasoeroean. — 2 Oct. Ths. Cars Cz., van Toeban.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Van
Oct.	1	Nederl. Ind.	Hoseeng.	Oey Boenko.	Balie (Padang.)
„	2	„ „	Stoomschip Padang.	B. J. Schipper.	Makasser.
„	—	„ „	Tjanlie.	Oey Kang.	Balie (Badong.)
„	—	„ „	St. Koningin der Nederlanden.	J. Prins.	Batavia.
„	3	Nederlandsche	Joan Melchior Kemper.	P. C. Rosier.	„
„	4	Nederl. Ind.	Salim.	Sech Oemar bin Obit Drehim.	Samarang.
„	—	Nederlandsche	Vier Gebroeders.	P. J. Haken.	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Naar
Oct.	1	Nederl. Ind.	Bientang Timor.	Tjiem Koensoen.	Batavia.
„	2	„ „	Bacht Mastora.	Said Alie Alhabassy.	Pontianak via Sumanap en Singkawang
„	3	„ „	Makasser.	F. H. Schmidt.	Molukkos via Makasser en Timor.
„	4	„ „	St. Koningin der Nederlanden.	J. Prins.	Singapore „ Samarang en Batavia.
„	—	„ „	Sara Alida Maria.	H. A. Tekelenburg.	Nederland via Probolingo.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Bestemming	Agenten
Nederlandsche	Gouv. Gen. Duijmaer van Twist.	C. E. Hoeksma.	Hongkong.	Schimmelpenninck & Co.
Engelsche	Cornubia.	W. Ellison.	London.	Fraser Eaton & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Padang*, de officier van adm. Dieudonné en fam., de officieren der Fransche marine Madelaine en Ogier, de heeren Essers, Zandhuis, de equip. van het verongelukte Fransche stoomschip *Duroc*, Z. M. troepen en bannelingen. — Met het Ned. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, de heeren Hill, Hoffland en fam., mevrouw Neijndorff, 2 officieren Z. M. troepen en bannelingen.

Vertrokken Passagiers.

Met de Nederl. Ind. bark *Bacht Mastora*, Z. M. troepen en bannelingen. — Met het Nederl. Ind. stoomschip *Makasser*, Z. M. troepen en bannelingen. — Met het Ned. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, de heeren Mr. A. J. Bake en echtg. J. J. Blanckenhagen en fam., J. A. Stewart, C. W. Mehlbaum, J. Schalk, S. A. Thomas, mevr. de wed. Barthold, Z. M. troepen en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia, korvet Nehalennia, de stoomschepen Etna, Onrust, Vesuvius en Montrado; de brik de Haai; de schoenerbrik de Lansier; de schepen Elmachlaar, Margaretha Simonetta, Fulkus So-oot, Kenau Hasselaar, Zeeland, Duisburg, Caroline Coventry en Minister Pahud; de stoomschepen Java, Soerabaya, Torch en Padang; de barken Fatal Maän, Adrakool Haer, Gouverneur Generaal Duijmaer van Twist, Suzanna en Elizabeth, Cornubia, Jacob, E. W. van Dam van Isselt, Tatas Banjermassing, Nawan Eljoesoor, Kiem Tjang Thay, Maijmoon, Zein en Joan Melchior Kenper; de schoeners Sarie Toendjoong, Tom Tough, Tio Kiem Tiang Thaij, Hoseeng en Tjanlie en de kotter Eduard.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

29 Sept. De Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gez. Katjoong, van Soerabaya; De Ned. Ind. schoener *Masshoer*, gez. Abdulkadir bin Achmad Edroos, van Probolingo.

1 Oct. Het Ned. schip *Johanna Maria Christina*, gez. C. N. Gorter, van Batavia.

2 Oct. De Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gez. Mardam, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

30 Sept. De Ned. bark *Abel Tasman*, gez. I. Hensing, naar Rotterdam.

2 Oct. De Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gez. Katjoong, naar Panaroekan; De Ned. bark *S. van Heel*, gez. van der Waal, naar Samarang.

3 Oct. Het Ned. schip *Osiris*, gez. W. H. Cramer, naar Middelburg; De Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gez. Mardam, naar Soerabaya.

Uitvoer te Pasoeroean van den 29sten Sept. tot en met den 4den October 1856.

Naar Rotterdam met de bark *Abel Tasman*, gez. I. Hensing.

$7056^{21}/_{100}$ picols gouv. suiker, 2500 picols gouv. koffij.

Naar Samarang met de bark *S. van Heel*, gezagv. van der Waal.

$7999^{78}/_{100}$ picols suiker, vrije beschikking.

Naar Middelburg met het schip *Osiris*, gezagv. W. H. Cramer.

$8876^{61}/_{100}$ picols gouv. suiker, 3570 picols gouv. koffij.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van den 2den tot en met den 6den October 1856.

AANVOER

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Hoksing*, gezagv. Oeij Boenko agent Oeij Waitien.

90 picols klapper-olie, 68 picols koffij, 6 picols Bali tabak, 10 tonnen gezouten salak, 100 picols dinding, 41 st. koehuiden, 8 picols smeer 2 picols mangkoedoe basten en kleinigheden.

Van de Moluccos per de Ned. Ind. stoomboot *Padang*, gezagv. Schipper, agent W. Cores de Vries.

36 kisten kajoepoetie-olie, 4 collies lijnwaden, 3 zakken triepang, diverse Arabieren en Chinezen; en eenige goederen bestemd voor Batavia en Samarang.

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Tjanlie*, gezagv. Oey Kan, agent Gezagvoerder.

70 picols klapper-olie, 35 picols dinding, 120 stuks koehuiden, 2 picols mangkoedoe basten, 2 picols coriander-zaad, 70 stuks varkens, $1/2$ picol visch vinnen en kleinigheden, Gezagvoerder.

Van Batavia per de Ned. Ind. stoomboot *Koningin der Nederlanden*, gezagv. Prins, agenten Fraser Eaton & Co.

73 kisten manufacturen, 3 kisten marmeren tafels, 4 pakken schrijf tafel, 6 pakken bloempotten, 12 oxhoofden bier, 4 pakjes regaal, 15 kisten benares opium en 4 kisten lappets, Fraser Eaton & Co; 1 kist zijden doeken, en 8 kisten binares opium, McMillan Marten & Co; 25 manden seltzerwater, 10 kistjes wijn, 1 kist hammen, 40 kistjes kaas en 5 vaten azijn, Gebr. van Delden; 1 kist saucijs, Gebr. Kocken; 1 kist piano en 1 kastje, Holger van den Dungen; 2 kistjes medecijnen, Smitt; 300 kisten koper, Van Eck & Co; 48 kisten manufacturen, 1 kistje diversen, 1 kistje kleinigheden en 1 kistje monsters, Ruyl Cramer & Co; 8 kisten manufacturen, Van Leeuwen & Co; 1 kist chin. zijde, Johan; 16 kisten Man. sigaren en 4 kisten parapluien, Thomas, 13 kisten manufacturen; Adam & Co; 3 kisten ruwe zijde, 3 kisten kramerijen, 3 balen manufacturen, 18 pakken chin. papier, 20 kistjes thee, 1 kist chin. zijde, 1 kist provisiën en 1 kist Man. sigaren, Order.

Van Batavia per het Ned. schip *Joan Melchior Kemper*, gezagv. Rosier, agenten Fraser Eaton & Co.

2 kisten machinerien, 50 collies koopmanschappen, Fraser Eaton & Co; 50 tonnen steenkolen, W. Cores de Vries; 3 kisten koopmanschappen, Kingdom; 9 kisten koopmanschappen, Van Leeuwen & Co; 71 collies koopmanschappen, McMillan Marten & Co; 1100 kisten zeep, 1200 staven rond ijzer en 84 bundels ijzer, Thomas; 14 stuks diversen, 2 vaten ijzerwerk en 1 mand tinwerk, Curtis: en 5 kisten koopmanschappen, Order.

Van Samarang per het Ned. schip *Vier Gebroeders*, gezagv. J. P. Haken, agenten P. Kervel & Co.

423 collies manufacturen, 10 baaltjes garen en 1 kist kaarsen, P. Kervel & Co; 19 kisten manufacturen, 6 kisten kramerijen, 1 kist zijden hoeden en 1 pakje monsters, Kruer von Oven & Co; 50 kisten koopmanschappen en 1 kistje kaarsen, Van Eck & Co; 44 kisten bier en 155 kisten manufacturen, Schimmelpenninck & Co; 4 kisten koopmanschappen, 25 collies dranken en provisiën, Fraser Eaton & Co; 8 kisten speelgoed, Arriens; 30 kisten wijn, de Mol van Otterloo.

UITVOER.

Naar Macasser, Timor en de Moluccos per de Ned. Ind. stoomboot *Macasser*, gezagv. Schmidt.

$3/2$ pijpen bier, Schimmelpenninck & Co; 4 kisten salimpans, P. Kervel & Co; 1 kist Man. sigaren, Fraser Eaton & Co; 3 kisten diverse, Ruyl Cramer & Co; 4 kisten cognac, 1 kist calicots, 25 kelders genever, 1 oxh. ord. rooden wijn, Gebr. van Delden; 1 kist lasting, 2 kisten adr. rood katoen, McMillan Marten & Co; 50 kelders genever, De Charon de St. Germain, 200 kelders arak, Adam & Co; 1 kist eau de cologne, 1 kist zijden pajongs, 2 muurtegels. 5 kisten ord. rooden wijn, 3 kisten agar agar, 1 kist Jap. porcelein, 1 kist castor olie, de Charon de St. Germain; 1 kist ivoorwerk. Nash; 45 vaatjes boter, Schimmelpenninck & Co; 2 kisten boekwerken, Ruyl Cramer & Co; 22 kisten brandewijn, Asschenberg & Co, 7 kisten blauw katoen, N. H. M.; 1 kist gedr. katoen, 9 kisten maddapollams, 13 collies kramerijen Fraser Eaton & Co; 1 kist ijzer waren, Kruer von Oven & Co; 1 kist gew. sarongs, McMillan Marten & Co; 2 kisten Holl. bier, Asschenberg & Co; 600 picols rijst, 1 kist kinder schoenen en muilen, 10 vellen zool leder, 20 vellen kapleder, W. Cores de Vries; 2 kisten salimpans, P. Kervel & Co; 5 kisten lijnwaden; van Leeuwen & Co, 1 kist hemden, Bouman & Co; 4 kisten ord. rooden wijn, 4 kisten bier, 8 vaatjes boter, 2 vaten vleesch, 10 kelders genever, 4 kisten provisiën, W. Cores de Vries; 1 blikken trommel inh. kleinigheden, Van der Elst, 460 kelders arak, N. H. M.; 5 picols djarak olie, 82 picols suiker, 18 picols Jav. koperwerk, 2 picols spiauter, 12 kisten crepé kruid, 1 kist katoenen pajongs, $1/2$ picol koperwerk, 1 kist Jav. sigaren, 100 kistjes zeep, 6 kisten inh. lijnwaden en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Nederland via Probolingo per het Nederl. schip *Sara Alida Maria*, gezagv. H. A. Teekelenburg.

$3003^{14}/_{100}$ picols suiker, 150 picols rotting, N. H. M.

Naar Banjoewangie en Balie per de Ned. Ind. schoener *Balhair*. gezagv. Sech Awab bin Said bin Smeer.

1 kist gew. sarongs P. Kervel & Co; 1 kist man. sigaren, Fraser Eaton & Co; 50 picols dadels, 1 kist kramerijen, 2 kisten vischkuiten en 4 kisten inh. lijnwaden en kleinigheden, diverse Arabieren.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol *f* 18.—
Idem. „ 15 „ „
Idem. „ 14 „ „
Idem. „ 13 „ „
Idem. „ 12 „ „
KOFFIJ per picol. Nominaal.
RIJST (CARGA) per koijang *f* 125 à *f* 130.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 150.—
KOEHUIDEN per 100 st. *f* 300.—
ARAK per legger
OLIE (KLAPPER) per picol *f* 22.—
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN
ROTTING *f* 9 à *f* 10.—
WISSELKOERS 104.—